

Het Interbellum (1918-1939)

Gebruik bron 5.

- 1p 9 De manier waarop de volksvertegenwoordiging wordt gekozen, wordt **kiesstelsel** genoemd.
Bij welk kiesstelsel past de bron? En om welke reden past de bron bij het kiesstelsel?

	kiesstelsel:	reden:
A	districtenstelsel	Er kan gekozen worden uit meerdere kandidaten op een lijst van de partij.
B	districtenstelsel	Er kan gestemd worden op één kandidaat.
C	evenredige vertegenwoordiging	Er kan gekozen worden uit meerdere kandidaten op een lijst van de partij.
D	evenredige vertegenwoordiging	Er kan gestemd worden op één kandidaat.

Gebruik bron 6.

- 1p 10 De toespraak is gehouden naar aanleiding van een politieke gebeurtenis in Nederland.
→ Welke politieke gebeurtenis wordt bedoeld?

Gebruik bron 7.

- 1p 11 In de bron is een ontwikkeling in Duitsland in het jaar 1923 te herkennen.
→ Hoe wordt de ontwikkeling genoemd die te herkennen is in de bron?

Gebruik nogmaals bron 7.

- 1p 12 Enkele jaren na de ondertekening van het Verdrag van Versailles pleegt Hitler een staatsgreep. Daarbij spelen de volgende drie situaties een rol:
- 1 De Duitse regering doet niets om de ontwikkeling in de bron te stoppen.
 - 2 De Duitse regering voldeed niet aan de herstelbetalingen.
 - 3 Het Franse leger bezet het Ruhrgebied, een belangrijk deel van Duitsland.

Wat is de juiste tijdsvolgorde van deze situaties?

- A** Verdrag van Versailles → 1 → 2 → 3 → staatsgreep van Hitler
B Verdrag van Versailles → 2 → 3 → 1 → staatsgreep van Hitler
C Verdrag van Versailles → 3 → 1 → 2 → staatsgreep van Hitler

- 1p 13 In 1933 werd door de nieuwe Duitse regering een nieuw radiotoestel geïntroduceerd: de Volksradio. Er was bewust gekozen voor een goedkope radio. Met deze Volksradio kon alleen naar Duitse zenders worden geluisterd.

Welk begrip past bij de introductie van de goedkope Volksradio?
En welk begrip past bij de ontvangst van alléén Duitse zenders?

	introductie goedkope Volksradio door de nieuwe regering:	alleen Duitse zenders kunnen ontvangen worden:
A	propaganda	indoctrinatie
B	propaganda	persoonsverheerlijking
C	terreur	indoctrinatie
D	terreur	persoonsverheerlijking

- 1p 14 Een omschrijving:
De leden van deze nazi-organisatie stonden ook wel bekend als bruinhemden. Zij moesten de partijbijeenkomsten beschermen tegen politieke tegenstanders. Zij vormden knokploegen tegen Joden, communisten en andere tegenstanders van Hitler.

Welke organisatie wordt omschreven?

- A Gestapo
- B NSDAP
- C SA
- D SS

Gebruik bron 8.

- 1p 15 Welk begrip hoort bij de bron?
- A aanpassingspolitiek
 - B gelijkschakeling
 - C propaganda
 - D werkverschaffing

Gebruik bron 9.

- 1p 16 Naar aanleiding van welke politieke gebeurtenis is deze spotprent gemaakt?

Gebruik nogmaals bron 9.

- 1p 17 Is het waarschijnlijk dat deze spotprent in 1939 is verschenen in een Duitse krant?
- A Ja, want door de censuur werd de publicatie van spotprenten over deze twee politieke leiders goedgekeurd.
 - B Ja, want door de propaganda mochten er weer spotprenten worden gepubliceerd.
 - C Nee, want door de censuur mochten er geen spotprenten over deze twee politieke leiders worden gepubliceerd.
 - D Nee, want door de propaganda werd de publicatie van alle spotprenten verboden.
- 1p 18 Hieronder staan vier gebeurtenissen die te maken hebben met Duitsland in de periode 1918-1939:
- 1 De Duitse keizer vlucht naar Nederland.
 - 2 Duitsland wordt extra zwaar getroffen door de beurskrach.
 - 3 Het Dawesplan wordt ingevoerd.
 - 4 Tijdens de Kristallnacht worden minstens 7.500 winkels verwoest.
- Zet de gebeurtenissen in de juiste volgorde, van vroeger naar later.
Doe het zo:
Eerst ..., daarna ..., vervolgens ... en ten slotte ... (vul nummers in).

bron 5

Advertentie in een krant uit 1918:

Advies aan de kiezers in Zeeland

Stem op nummer één van de lijst van onze partij.
Behalve wanneer u de voorkeur aan iemand anders op onze lijst geeft.

Dan kunt u ook op hem stemmen.

De nummer één op onze lijst is:

Mr. M.W.F. TREUB

Kleur dus het hokje voor zijn naam!
U mag maar één kandidaat van onze lijst aanwijzen
en dus één hokje inkleuren!

bron 6

Uit een toespraak gehouden in 1919:

Mannen, wees niet bang voor de vrouw van de toekomst. Als wijze en zelfstandige vrouw wordt zij nu een betere vrouw en moeder, politiek gelijkwaardig aan de man.

bron 7

Prijs van één brood in Duitse Marken (= Duitse munt):

januari 1923	250 DM
april 1923	474 DM
augustus 1923	69.000 DM
november 1923	201.000.000.000 DM

bron 8

Een tekst over de geschiedenis van Wageningen:

Rond 1935 leefden er ook in Wageningen veel mensen met een steunuitkering. De nood onder deze mensen was hoog. De gemeente verplichtte hen om te helpen een stadsgracht beter bevaarbaar te maken. Ze kregen hiervoor een erg laag loon. Wanneer ze weigerden, kregen ze geen steunuitkering meer.

bron 9

Een spotprent over twee politieke leiders met als titel *Hoe lang zal dit huwelijksgeluk duren?* (1939):

**Bronvermelding**

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.